

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan skall ändras. Enligt kyrkomötets förslag skall bevärsmyndighet i kyrkans pensionsärenden vara försäkringsdomstolen i stället för högsta förvaltningsdomstolen. Kyrkomötet har även föreslagit att kyrkolagen skall ändras så att i den tas in ett stadgande som gör det möjligt att stadga om sökande av ändring i pen-

sionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Det nuvarande stadgandet om ändringsökande i lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan kan bibehållas eftersom pensionslagens stadganden iakttas vid sökande av ändring.

Lagen avses träda i kraft den 1 december 1996.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Den offentliga och den privata sektorns pensionssystem har under de senaste åren förenhetligats till sina grunder och vid ingången av 1995 förenhetligades även stadgandena om sökande av ändring. I fråga om pensionsärenden ändrades systemet för sökande av ändring genom de lagar som trädde i kraft den 1 januari 1995 om ändring av lagen om statens pensioner, lagen om statens familjepensioner, lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstigare, ändring av lagen om Finlands Bank och lagen om ändring av 58 a § folkpensionslagen (1189—1193/94). Systemet för sökande av ändring är oförändrat i fråga om den evangelisk-lutherska kyrkan och det ortodoxa kyrkosamfundet samt i fråga om pensionsärenden inom den offentliga sektorn i landskapet Åland. I regeringens proposition angående nämnda ändringslagar (RP 190/1994 rd) konstaterades att det stadgas om ändringsökande i pensioner för evangelisk-lutherska kyrkan i kyrkolagen, som kan ändras endast på förslag av kyrkomötet. Samtidigt var det befogat att tills vidare inte ändra stadgandena om ändringssökande i

fråga om pensioner för ortodoxa kyrkosamfundet. I fråga om Åland sker ändringen i den ordning som självstyrelselagen för Åland stadgar.

Det är motiverat att förenhetliga systemet för sökande av ändring inom hela den offentliga sektorn med systemet inom den privata sektorn av de orsaker som anges i nämnda proposition.

Enligt 1 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (298/66), nedan kyrkans pensionslag, har den som står i tjänste- eller arbetsförhållande till evangelisk-lutherska kyrkan, en församling inom den, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar, om inte något annat följer av denna lag, rätt till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension i tillämpliga delar enligt de stadganden som gäller för personer i tjänste- eller arbetsförhållande till staten. Enligt 6 § i kyrkans pensionslag ombesörjs pensionsskyddet av kyrkans centralfond, för vilken kyrkostyrelsen är styrelse.

Över kyrkostyrelsens beslut anføres besvär i den ordning som kyrkolagen stadgar hos högsta förvaltningsdomstolen. Stadgandena om sökande av ändring i 24 kap. kyrkola-

gen, liksom även stadgandena om beslut verkställbarhet och delgivning av part i 25 kap. kyrkolagen, gäller även kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden. I 7 § 1 mom. kyrkans pensionslag finns dessutom ett stadgande om att besvärundervisning skall fogas till kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden, och att besvärsmått tillkommer sökande eller mottagare av pension och pensionsombudet. I lagens 7 § 2 mom. stadgas om delgivning av beslut och i 7 a § om rätten att ta upp ärendet till ny behandling och om inställande av betalningen av pensionen. Systemet för sökande av ändring omfattar således ett steg.

Enligt 6 § kyrkans pensionslag finns vid kyrkostyrelsen ett pensionsombud som har rätt att följa handläggningen av pensionsärenden i kyrkostyrelsen och kyrkans centralfond.

I kyrkostyrelsen fattas ca 1 900 pensionsbeslut årligen. Antalet pensionsbesvär hos högsta förvaltningsdomstolen har i medeltal uppgått till 50—60 årligen. År 1995 var antalet besvär sammanlagt 69. Besvärerna har i huvudsak gällt invalidpensioner.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Kyrkostyrelsen har i sitt utlåtande den 2 november 1993 till justitieministeriet framhållit att den högsta instansen för ändringssökande bör vara samma inom hela den offentliga sektorn. Enligt utlåtandet kunde förfarandet för pensionsbesvär inom kyrkoförvaltningen vara samma som vid Finland bank och folkpensionsanstalten. I kyrkostyrelsens beslut i ett pensionsärende kan ändring således sökas direkt hos försäkringsdomstolen utan besvärshandling i första instans i pensionsnämnden.

Kyrkomötet föreslår att försäkringsdomstolen skall vara besvärinstans i pensionsärenden i stället för högsta förvaltningsdomstolen och att pensionsökande eller pensionstagare och pensionsombud skall ha besvärsmått. Om sökande av ändring skall stadgas i kyrkans pensionslag. Detta förutsätter att kyrkolagen ändras. En proposition därom avlåtts separat till riksdagen.

Enligt förslaget skall i 7 § i kyrkans pensionslag tas in behövliga stadganden om besvärshandling. I kyrkolagen har inte ingått någon begränsning av besvärerna i pensionsä-

renden. Därför har det även varit möjligt att söka ändring i beslut genom vilka förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner förvägrats liksom även i fråga om andra pensionsärenden. I enlighet med lagen om statens pensioner föreslås att ändring inte heller får sökas i kyrkostyrelsens beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner har förvägrats. I enlighet med lagen om statens pensioner föreslås också att ett beslut som kyrkostyrelsen givit i ett pensionsärende får verkställas trots att det inte vunnit laga kraft, om inte ändringssökandet blir gagnlöst på grund av verkställigheten eller besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

För att ändringssökandet skall effektiveras föreslås att i 7 a § i kyrkans pensionslag skall stadgas att besvärerna styrs till kyrkostyrelsen så att entydiga och ostridiga ärenden därmed kan rättas snabbt redan i pensionsanstalten. Stadgandet motsvarar stadgandet i 23 b § lagen om statens pensioner.

I kyrkostyrelsens beslut har ändring även kunnat sökas genom extraordinära rättsmedel i enlighet med lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden (200/66). Med hjälp av dem har det inte varit möjligt att söka ändring inom pensionsystemet för den privata sektorn. Däremot har försäkringsdomstolen kunnat undanröja ett beslut som grundat sig på felaktig eller bristfällig utredning eller som uppenbart inte var lagenligt. I enlighet med stadgandena i lagen om statens pensioner föreslås att stadgandena om ändringssökande i pensionsbeslut skall ändras så att de motsvarar pensionsstadgandena inom den privata sektorn även till denna del. Dessutom föreslås, i enlighet med lagen om statens pensioner, att försäkringsdomstolen kan pröva besvär som anlänt efter besvärstidens utgång, om ändring på grund av vägande skäl inte har sökts inom utsatt tid (7 b §).

Det föreslås ingen ändring av systemet för sökande av ändring i fråga om församlingarnas gamla pensionsärenden, för vilka pensionskyddet bestäms enligt olika pensionsstadganden för församlingarna. Dessa ärenden är redan nu ringa till antalet.

Vid behandlingen av statens pensionsärenden i försäkringsdomstolen deltar de lekmannaledamöter som har blivit förordnade enligt 24 a § lagen om statens pensioner. Dessa skall vara förtrogna med tjänstemannarätt och arbetsförhållanden. Motsvarande

stadgande i fråga om behandlingen av kommunernas pensionsärenden ingår i 10 a § lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare.

Enlig förslaget skall vid behandlingen av ärenden som omfattas av tillämpningen av kyrkans pensionslag i försäkringsdomstolen delta samma lekmannaedamöter som vid behandlingen av statens pensionsärenden. Det föreslås att ett stadgande om detta skall intas i 7 e § i kyrkans pensionslag. Det är inte ändamålsenligt att inom kyrkan välja egna lekmannaedamöter eftersom lagen om statens pensioner även i övrigt iaktas i tillämpliga delar inom kyrkoförvaltningen och eftersom antalet besvär är ringa. Dessutom skiljer stadgandena om tjänsteinnehavare och anställda i arbetsavtalsförhållande inte inom den offentliga sektorn sig från varandra så att det skulle ha någon betydelse vid prövningen av pensionsfrågor, speciellt som ärendena nästan undantagslöst gäller invalidpensioner. De lekmannaedamöter som förordnats enligt 24 a § lagen om statens pensioner deltar även i behandlingen av Finlands Banks och folkpensionsanstaltens pensionsärenden i försäkringsdomstolen.

I 3 § 2 mom. lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan stadgas för närvarande att i fråga om familjepension skall i tillämpliga delar gälla vad som stadgas i 4—8 §§ och 11 § pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Detta hänvisningsstadgande kan bibehållas som tidigare. Härigenom gäller de nya stadganden om förfarandet för sökande av ändring som skall tas in i kyrkans pensionslag även familjepensionsärenden.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inte några ekonomiska verkningar eller några verkningar i fråga om organisationen eller personalen.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts av kyrkostyrelsen. Utlåtande om kyrkostyrelsens förslag har getts av Akava-OS, Församlingarnas Tjänste- och Befattningshavares Förbund SVTL rf och Kunta-alan unioni ry.

Vid kyrkomötet har propositionen beretts i lagutskottet.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Till riksdagen avlåtts separat en rege- ringsproposition med förslag till lag om ändring av kyrkolagen utgående från kyrkomötets förslag den 10 maj 1996. Enligt detta förslag skall i stället för lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Inom kyrkoförvaltningen tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/96) som ersätter nämnda lag. I propositionen föreslås att kyrkolagen skall ändras även så att sökande av ändring i pensionsärenden inte längre regleras av kyrkolagen utan av kyrkans pensionslag. I detta avseende är ändringen av kyrkolagen en förutsättning för godkännande av den lag som föreslås i denna proposition.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

7 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att i den stadgas om sökande av ändring i kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden. Enligt stadgandet kan besvär anföras hos försäkringsdomstolen över kyrkostyrelsens samtliga beslut i pensionsärenden, förutom över beslut genom vilka förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner har förvägrats. Förhandsbesked kan ges sökanden om det anses vara av synnerlig vikt för sökanden. Stadgandet har sedan tidi-

gare ingått i lagen om statens pensioner, men inte i kyrkolagen. Förhandsbesked kan sökas på nytt trots ett tidigare negativt beslut. Besvärsmätt i pensionsärenden har liksom för närvarande pensionsökande eller pensionstagare och pensionsombud. Försäkringsdomstolen blir den enda instansen för ändringssökande och i dess beslut får ändring inte sökas. Beslutet kan inte heller undanröjas eller återbrytas genom extraordinärt ändringssökande.

Det föreslås även att i paragrafen skall stadgas om besvärstiden och om delgivande

av kyrkostyrelsens beslut. Stadgandet om besvärstiden ingår för närvarande i kyrkolagen och stadgandet om delgivande finns i gällande 7 § 2 mom. i kyrkans pensionslag. Det är dock motiverat att ändra ordalydelsen i stadgandet så att den motsvarar 23 § 2 mom. lagen om statens pensioner. Det är ändamålsenligt att i lagen särskilt nämna den tidpunkt då pensionsombudets besvärstid börjar. Något stadgande som motsvarar detta ingår inte i kyrkans gällande pensionslag.

På ändringssökande tillämpas i enlighet med hänvisningsstadgandet i 24 kap. 8 § kyrkolagen i övrigt vad som stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96). Stadgandena i denna lag innebär t.ex. att en besväransvisning skall fogas till kyrkostyrelsens beslut i ett pensionsärende. Vid behandlingen av kyrkans pensionsärenden iakttas således procedurstadgandena i förvaltningsprocesslagen till den del det inte finns särskilda procedurstadganden i lagen om försäkringsdomstolen.

Det föreslås att i lagens 7 § 4 mom. intas ett stadgande om verkställande av beslut som inte vunnit laga kraft. Stadgandet motsvarar det stadgande som intagits i lagen om statens pensioner. Om verkställighet av kyrkostyrelsens beslut stadgas för närvarande i 25 kap. 1 § kyrkolagen.

7 a §. I paragrafen föreslås stadganden om dirigerings- och besvärsskriften via kyrkostyrelsen till försäkringsdomstolen samt stadganden om ett självrättelseförfarande som kyrkostyrelsen skall kunna iakttä i samband med sökande av ändring.

Enligt 1 mom. skall en besvärsskrift som avses i 7 § 1 mom. tillställas kyrkostyrelsen inom stadgad besvärstid.

Enligt 2 mom. kan kyrkostyrelsen, om den till alla delar godkänner de krav som anförs i besvärsskriften, ge ett rättelsebeslut i ärendet. Härvid förfaller besvären och det ursprungliga beslutet ersätts av rättelsebeslutet. I detta beslut kan ny ändring sökas. Eftersom rättelsebeslutet ersätter det ursprungliga beslutet skall rättelsebeslutet iakttas tills ärendet har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

I 3 mom. ingår stadganden om hur kyrkostyrelsen skall förfara om den inte till alla delar godkänner de krav som anförs i besvärsskriften. Härvid skall kyrkostyrelsen inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillställa försäkringsdomstolen besvärsskriften och sitt utlåtande. Förfarandet är detsamma om kyrkostyrelsen till följd av att

besvärsskriften inlämnats för sent inte önskar handlägga besvären såsom ett rättelseärende eller om besvären av någon annan processuell orsak bör lämnas oprövade. Om ärendet gäller flera ändringssökande eller parter och deras krav eller intressen är motstridiga, får det överklagade beslutet inte heller rättas i första instans, utan ärendet måste tillställas försäkringsdomstolen såsom ett besvärssärende.

Kyrkostyrelsen får för egen del bedöma om den skall handlägga en besvärsskrift såsom ett självrättelseärende trots att besvärsskriften inkommit för sent. Om kyrkostyrelsen trots en sådan försening är villig att rätta sitt beslut, är detta möjligt endast på det villkoret att kyrkostyrelsen godkänner alla krav som anförs i besvärsskriften.

I det fallet att kyrkostyrelsen godkänner endast en del av kraven i besvärsskriften, kan den ge ett interimistiskt beslut i ärendet och samtidigt översända besvärsskriften jämte utlåtande till besvärsinstansen. Kyrkostyrelsen kan likaså ge ett interimistiskt beslut i det fallet att en besvärsskrift som anlänt inom utsatt tid redan har tillställts försäkringsdomstolen och det först herefter framläggs en tilläggsutredning på basis av vilken kyrkostyrelsen rättar sitt beslut. Om besvären redan har tillställts försäkringsdomstolen, skall kyrkostyrelsen genast underrätta denna om det interimistiska beslutet. Kyrkostyrelsen kan inte godkänna besvären partiellt om besvärsskriften har inkommit för sent eller om något annat processuellt hinder föreligger eller om besvären gäller flera parter vilkas intressen är sinsemellan motstridiga.

I 4 mom. stadgas om möjligheten att avvika från den i 3 mom. nämnda tidsfristen på 30 dagar. Det kan nämligen i besvärsskriften framkomma sådana nya omständigheter som kräver ytterligare utredningar. Eftersom kyrkostyrelsen skall se till att en tillräcklig utredning i ärendet föreligger med tanke på givandet av beslutet, är det motiverat att man i dylika fall kan avvika från tidsfristen enligt 3 mom. Avsikten är dock att den i 3 mom. angivna tidsfristen skall utgöra huvudregeln, från vilken avvikelser kan göras endast av särskilda orsaker. Om dröjsmål av detta slag inträffar skall ändringssökanden utan dröjsmål informeras om detta.

7 b §. Det föreslås att ett stadgande skall intas i paragrafens 1 mom. om försäkrings-

domstolens rätt att undanröja ett lagakraftvunnet beslut, som grundar sig på felaktig eller bristfällig utredning eller som uppenbart inte är lagenligt. Stadgandet i momentets andra mening om kyrkostyrelsens rätt att inställa utbetalningen av pensionen eller utbetala pensionen i överensstämmelse med framställningen motsvarar gällande 7 a § 2 mom. i kyrkans pensionslag.

Det föreslås att i paragrafens 2 mom. skall intas ett stadgande om att försäkringsdomstolen kan pröva besvär som anlänt efter besvärstidens utgång om ändring på grund av vägande skäl inte har sökts inom utsatt tid.

Stadgandena i både 1 och 2 mom. motsvarar de stadganden som ingår i lagen om statens pensioner och de är nödvändiga eftersom stadganden om undanröjande eller återbrytande av beslut och återställande av förutten fatalietid i lagen om extraordinärt ändringssökande i förvaltningsärenden inte längre skall gälla för ärenden enligt kyrkans pensionslag.

Paragrafens 3 mom. motsvarar 7 a § 1 mom. i den nuvarande lagen.

7 c §. Paragrafen har samma innehåll som nuvarande 7 b §.

7 d §. Paragrafen har samma innehåll som nuvarande 7 c §.

7 e §. På samma sätt som lekmannaledamöter deltar i behandlingen av statens och kommunernas pensionsärenden i försäkringsdomstolen deltar lekmannaledamöter även i behandlingen av kyrkans pensionsärenden i försäkringsdomstolen. Kyrkomötet har i enlighet med den allmänna motiveringen dock inte ansett det vara ändamålsenligt att särskilda lekmannaledamöter utses för behandlingen av kyrkans pensionsärenden. Det är motiverat att de lekmannaledamöter som

har blivit förordnade enligt 24 a § lagen om statens pensioner deltar vid behandlingen av kyrkans pensionsärenden i försäkringsdomstolen. På samma sätt deltar de lekmannaledamöter som utsetts med stöd av 24 a § lagen om statens pensioner i behandlingen av pensionsärenden för Finlands Banks och folkpensionsanstaltens personal.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som den ändring av kyrkolagen som anknyter till förvaltningsprocesslagens ikraftträdande dvs. den 1 december 1996. Den föreslagna lagen tillämpas då ändring söks i beslut som givits efter att lagen trätt i kraft. Det föreslås att tillämpningen skall vara beroende av tidpunkten för när beslutet givits ty då kan de nya stadgandena beaktas då besväransvisningen utarbetas.

I beslut som givits innan lagen trätt i kraft söks ändring alltjämt hos högsta förvaltningsdomstolen. I ärenden som gäller undanröjande av sådana beslut som avses i lagens 7 b § 1 mom. är det dock avgörande när ansökan eller framställningen om undanröjande av beslutet görs. De nya stadgandena tillämpas då ansökan eller kyrkostyrelsens framställning görs efter att lagen trätt i kraft. Ansökan om undanröjande av beslut, som givits innan lagen trädde i kraft, kan nämligen göras flera år efter att lagen trätt i kraft. I dylika situationer skulle det inte vara ändamålsenligt att tillämpa stadganden som var gällande innan lagen trädde i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 20 maj 1966 (298/66) 7 och 7 a—7 c §§, dessa lagrum sådana de lyder 7 § delvis ändrad genom lag av den 4 maj 1990 (419/90) och 7 a—7 c §§ i lag av den 30 december 1993 (1675/93), samt *fogas* till lagen nya 7 d och 7 e §§ som följer:

7 §

Ändring i kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden söks genom besvär hos försäkringsdomstolen. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner har förvägrats får ändring inte sökas. Besvärsmått har pensionsökande eller pensionstagare och pensionsombud. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas.

Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Beslut av kyrkostyrelsen får delges part med posten. Om inte något annat visas i samband med besvåren anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han uppgivit. Pensionsombudets besvärstid räknas från tidpunkten för beslutet.

Om ändringssökande gäller i övrigt vad som stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96).

Ett beslut får verkställas trots att det inte vunnit laga kraft, om inte ändringssökandet blir onödigt på grund av verkställigheten eller besvärsmyndigheten förbjuder verkställighet.

7 a §

I ärenden som avses i 7 § 1 mom. skall en part tillstålla kyrkostyrelsen sin besvärsskrift inom den tid som stadgas i 7 § 2 mom.

Om kyrkostyrelsen till alla delar godkänner de krav som framförs i besvärsskriften, skall den ge rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som stadgas i 7 §.

Om kyrkostyrelsen inte kan rätta det överklagade beslutet så som nämns i 2 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillstålla försäkringsdomstolen besvärsskriften och sitt utlåtande. Kyrkostyrelsen kan då genom ett interimistiskt beslut

rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner de krav som anförs i besvåren. Om besvåren redan har tillstållts försäkringsdomstolen, skall kyrkostyrelsen genast underrätta denna om det interimistiska beslutet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut.

Avvikelse från den tidsfrist som nämns i 3 mom. får göras, om inhämtandet av tilläggsutredning som behövs på grund av besvåren förutsätter det. Ändringssökanden skall då utan dröjsmål underrättas om inhämtandet av tilläggsutredning. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid tillstållas försäkringsdomstolen inom 60 dagar från det besvärstiden har löpt ut.

7 b §

Grundar sig ett lagakraftvunnet beslut rörande pension på felaktig eller bristfällig utredning eller är det uppenbart inte lagenligt, kan försäkringsdomstolen på framställning av kyrkostyrelsen eller på ansökan av den som ärendet berör, efter att ha hört andra parter, undanröja beslutet och ta upp eller förordna beslutet till ny behandling. Efter att ha gjort nämnda framställning kan kyrkostyrelsen, till dess ärendet avgjorts på nytt, tillfälligt inställa utbetalningen av pensionen eller utbetala pensionen i överensstämmelse med framställningen.

Försäkringsdomstolen kan ta upp till prövning besvär som anlänt efter besvärstidens utgång, om ändring på grund av vägande skäl inte har sökts inom utsatt tid.

Om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller ökning av beviljad förmån kan kyrkostyrelsen utan hinder av det tidigare beslutet behandla ärendet på nytt.

7 c §

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav av en förmån som kyrkostyrelsen har beviljat

med stöd av denna lag kan verkställas på samma sätt som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

7 d §

En grundlöst erlagd förmån får återkrävas även genom kvittning mot framtida pensionsbelopp. Från det pensionsbelopp som varje gång skall erläggas kan dock inte utan förmånstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsbeloppet som återstår efter det att förskott på pensionsbeloppet har innehållits med stöd av lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller källskatt uppburits med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78).

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas därefter, om beviljandet eller betalningen av den inte kan anses bero

på förmånstagarens eller hans ombuds svikliga förfarande eller om det belopp som återkrävs är litet.

7 e §

I behandlingen av ärenden som gäller tillämpningen av denna lag deltar i försäkringsdomstolen de lekmanaledamöter som blivit förordnade enligt 24 a § lagen om statens pensioner.

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lagen tillämpas när ändring söks i beslut som givits efter att den trätt i kraft. Stadgandet i 7 b § 1 mom. tillämpas dock när ansökan eller framställning görs för undanröjande av kyrkostyrelsens eller försäkringsdomstolens beslut efter att lagen trätt i kraft.

Helsingfors den 18 oktober 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Claes Andersson

Lag

om ändring av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan av den 20 maj 1966 (298/66) 7 och 7 a—7 c §§, dessa lagrum sådana de lyder 7 § delvis ändrad genom lag av den 4 maj 1990 (419/90) och 7 a—7 c §§ i lag av den 30 december 1993 (1675/93), samt fogas till lagen nya 7 d och 7 e §§ som följer:

Gällande lydelse

7 §

Till kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden skall besvärundersökning fogas. Besvärsmått tillkommer sökande eller mottagare av pension och pensionsombudet.

Då ett beslut tillställs den som saken gäller med posten, anses han, om inte något annat visas i samband med besvär, ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet, under den adress som han har uppgivit, från kyrkostyrelsen lämnades till postbefordran.

7 a §

Om ett lagkraftvunnet beslut om pension grundar sig på en felaktig eller bristfällig utredning eller är uppenbart lagstridigt får kyrkostyrelsen ta upp ärendet till ny behandling om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån.

Om kyrkostyrelsen har gjort en framställning om undanröjande av ett lagkraftvunnet

Föreslagen lydelse

7 §

Ändring i kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden söks genom besvär hos försäkringsdomstolen. I ett beslut genom vilket förhandsbesked som avses i 22 § lagen om statens pensioner har förvägrats får ändring inte sökas. Besvärsmått har pensionsökande eller pensionstagare och pensionsombud. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas.

Besvärstiden är 30 dagar från delfäendet av beslutet. Beslut av kyrkostyrelsen får delges part med posten. Om inte något annat visas i samband med besvären anses ändringssökanden ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter den då beslutet postades under den adress som han uppgivit. Pensionsombudets besvärstid räknas från tidpunkten för beslutet.

Om ändringssökande gäller i övrigt vad som stadgas i förvaltningsprocesslagen (586/96).

Ett beslut får verkställas trots att det inte vunnit laga kraft, om inte ändringssökandet blir onödigt på grund av verkställigheten eller besvärsmyndigheten förbjuder verkställighet.

7 a §

I ärenden som avses i 7 § 1 mom. skall en part tillställa kyrkostyrelsen sin besvärsskrift inom den tid som stadgas i 7 § 2 mom.

Om kyrkostyrelsen till alla delar godkänner de krav som framförs i besvärsskriften, skall den ge rättelsebeslut i ärendet. Ändring i rättelsebeslutet får sökas så som stadgas i 7 §.

Gällande lydelse

beslut om pension kan den, tills ärendet har avgjorts, inställa betalningen av pensionen eller betala pensionen till det belopp som enligt framställningen kan anses riktigt.

Föreslagen lydelse

Om kyrkostyrelsen inte kan rätta det överklagade beslutet så som nämns i 2 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång tillställa försäkringsdomstolen besvärsskriften och sitt utlåtande. Kyrkostyrelsen kan då genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner de krav som anförs i besvären. Om besvären redan har tillställts försäkringsdomstolen, skall kyrkostyrelsen genast underrätta denna om det interimistiska beslutet. Ändring får inte sökas i ett interimistiskt beslut.

Avvikelse från den tidsfrist som nämns i 3 mom. får göras, om inhämtandet av tilläggsutredning som behövs på grund av besvären förutsätter det. Ändringssökanden skall då utan dröjsmål underrättas om inhämtandet av tilläggsutredning. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid tillställas försäkringsdomstolen inom 60 dagar från det besvärstiden har löpt ut.

7 b §

Grundar sig ett lagakraftvunnet beslut rörande pension på felaktig eller bristfällig utredning eller är det uppenbart inte lagenligt, kan försäkringsdomstolen på framställning av kyrkostyrelsen eller på ansökan av den som ärendet berör, efter att ha hört andra parter, undanröja beslutet och ta upp eller förordna beslutet till ny behandling. Efter att ha gjort nämnda framställning kan kyrkostyrelsen, till dess ärendet avgjorts på nytt, tillfälligt inställa utbetalningen av pensionen eller utbetala pensionen i överensstämmelse med framställningen.

Försäkringsdomstolen kan ta upp till prövning besvär som anlänt efter besvärstidens utgång, om ändring på grund av vägande skäl inte har sökts inom utsatt tid.

Om det är fråga om beviljande av förvägrad förmån eller ökning av beviljad förmån kan kyrkostyrelsen utan hinder av det tidigare beslutet behandla ärendet på nytt.

7 b §

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav ev en förmån som kyrkostyrelsen har beviljat med stöd av denna lag kan verkställas som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

7 c §

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav av en förmån som kyrkostyrelsen har beviljat med stöd av denna lag kan verkställas på samma sätt som en lagakraftvunnen dom i tvistemål.

Gällande lydelse

7 c §

En grundlöst erlagd förmån får återkrävas även genom kvittning mot framtida pensionsbelopp. Från det pensionsbelopp som varje gång skall erläggas kan dock inte utan förmånstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsbeloppet som återstår efter det förskott på pensionsbeloppet enligt lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller källsskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) innehållits.

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas färhän om beviljandet eller betalningen av den inte kan anses bero på förmånstagarens eller hans ombuds svikliga förfarande eller om det belopp som återkrävs är litet.

Föreslagen lydelse

7 d §

En grundlöst erlagd förmån får återkrävas även genom kvittning mot framtida pensionsbelopp. Från det pensionsbelopp som varje gång skall erläggas kan dock inte utan förmånstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av pensionsbeloppet som återstår efter det att förskott på pensionsbeloppet har innehållits med stöd av lagen om förskottsuppbörd (418/59) eller källsskatt uppburits med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78).

Återkrav av en förmån som betalats utan grund kan lämnas dārhān, om beviljandet eller betalningen av den inte kan anses bero på förmånstagarens eller hans ombuds svikliga förfarande eller om det belopp som återkrävs är litet.

7 e §

I behandlingen av ärenden som gäller tillämpningen av denna lag deltar i försäkringsdomstolen de lekmannaledamöter som blivit förordnade enligt 24 a § lagen om statens pensioner.

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Denna lagen tillämpas när ändring söks i beslut som givits efter att den trätt i kraft. Stadgandet i 7 b § 1 mom. tillämpas dock när ansökan eller framställning görs för undanröjande av kyrkostyrelsens eller försäkringsdomstolens beslut efter att lagen trätt i kraft.*